

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC**

ĐOÀN THỊ HẰNG

**ĐẢNG BỘ TỈNH CAO BẰNG LÃNH ĐẠO SỰ NGHIỆP
GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TỪ NĂM 2010 ĐẾN NĂM 2019**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM**

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC**

ĐOÀN THỊ HẰNG

**ĐẢNG BỘ TỈNH CAO BẰNG LÃNH ĐẠO SỰ NGHIỆP
GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TỪ NĂM 2010 ĐẾN NĂM 2019**

**Chuyên ngành: Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam
Mã số: 8229015**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM**

HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. ĐOÀN THỊ YẾN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan công trình nghiên cứu này do chính tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Đoàn Thị Yến. Các tài liệu, số liệu nêu ra trong luận văn là trung thực, đảm bảo tính khách quan, khoa học, các tài liệu tham khảo có nguồn gốc xuất xứ rõ ràng.

Thái Nguyên, ngày 31 tháng 7 năm 2020

Tác giả luận văn

Đoàn Thị Hằng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	ii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	3
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	5
3.1. Mục đích nghiên cứu	5
3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu	5
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	5
4.1. Đối tượng nghiên cứu	5
4.2. Phạm vi nghiên cứu	5
5. Cơ sở lý luận, nguồn tài liệu và phương pháp nghiên cứu	6
5.1. Cơ sở lý luận	6
5.2. Nguồn tài liệu	6
5.3. Phương pháp nghiên cứu	6
6. Những đóng góp của luận văn	7
7. Kết cấu của luận văn	7
Chương 1. ĐẢNG BỘ TỈNH CAO BẰNG LÃNH ĐẠO SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TỪ NĂM 2010 ĐẾN NĂM 2015	8
1.1. Những yếu tố tác động đến giáo dục phổ thông của tỉnh Cao Bằng và chủ trương của Đảng bộ	8
1.1.1. Những yếu tố tác động	8
1.1.2. Chủ trương của Đảng về giáo dục phổ thông	13
1.2. Đảng bộ tỉnh Cao Bằng lãnh đạo phát triển sự nghiệp giáo dục phổ thông giai đoạn 2010-2015	19
1.2.1. Chủ trương của Đảng bộ tỉnh Cao Bằng	19
1.2.2. Chỉ đạo thực hiện	26

Tiểu kết chương 1.....	35
Chương 2. ĐẢNG BỘ TỈNH CAO BẰNG LÃNH ĐẠO ĐẨY MẠNH SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TỪ NĂM 2015 ĐẾN NĂM 2019 .	37
2.1. Yêu cầu mới đối với sự nghiệp GDPT và những chủ trương mới của Đảng bộ.....	37
2.1.1. Những yêu cầu mới	37
2.1.2. Chủ trương mới của Đảng bộ đối với sự nghiệp giáo dục phổ thông.....	41
2.2. Chỉ đạo hiện thực hóa chủ trương của Đảng bộ.....	45
2.2.1. Chỉ đạo xây dựng đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục theo hướng chuẩn hóa.....	45
2.2.2. Chỉ đạo tiếp tục hoàn thiện hệ thống trường lớp theo hướng đa dạng hóa, chuẩn hóa và xã hội hóa	49
2.2.3. Xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị trường học theo hướng hiện đại..	52
2.2.4. Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện	55
Tiểu kết chương 2.....	60
Chương 3. NHẬN XÉT VÀ MỘT SỐ KINH NGHIỆM	62
3.1. Nhận xét	62
3.1.1. Ưu điểm.....	62
3.1.2. Hạn chế.....	68
3.2. Một số kinh nghiệm	72
3.2.1. Vận dụng chủ trương, chính sách giáo dục của Đảng, Nhà nước phù hợp với địa phương.....	72
3.2.2. Quan tâm phát triển giáo dục ở vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn trong tỉnh.....	74
3.2.3. Quán triệt sâu rộng quan điểm giáo dục là sự nghiệp của toàn dân, toàn xã hội.	76
KẾT LUẬN	83
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	95

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Số lượng giáo viên phổ thông (2010 -2015).....	28
Bảng 2.1. Tổng hợp số lượng giáo viên đạt chuẩn năm học 2018 - 2019	47
Bảng 2.2. Tỷ lệ thi học sinh giỏi quốc gia từ năm 2014 đến năm 2019	59

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNH, HĐH	: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
CNXH	: Chủ nghĩa xã hội
CNTT	: Công nghệ thông tin
GD - ĐT	: Giáo dục và Đào tạo
GDPT	: Giáo dục phổ thông
GDTX	: Giáo dục thường xuyên
HĐND	: Hội đồng nhân dân
KT - XH	: Kinh tế - xã hội
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
UBND	: Ủy ban nhân dân
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Nhận thức rõ vị trí, vai trò của giáo dục & đào tạo đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, nên ngay từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam đặc biệt quan tâm xây dựng và phát triển đến nền giáo dục nước nhà. Trong các thời kỳ cách mạng, Đảng đã kịp thời đề ra những chủ trương, nghị quyết đúng đắn để lãnh đạo phát triển sự nghiệp giáo dục & đào tạo.

Sau hơn 35 năm tiến hành công cuộc đổi mới, đất nước đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử. Tuy nhiên, Việt Nam vẫn là một nước nghèo. Các chỉ số về kết cấu hạ tầng, phát triển con người vẫn ở mức thấp so với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới. Thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa (XHCN) còn nhiều hạn chế và chưa đồng bộ. Trong quá trình đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước và hội nhập quốc tế, nguồn lực con người Việt Nam càng trở nên có ý nghĩa quan trọng, quyết định sự thành công của công cuộc phát triển đất nước. Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) có vai trò quan trọng trong việc xây dựng một thế hệ người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội.

Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI đã khẳng định "Đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, xã hội hóa, dân chủ hóa và hội nhập quốc tế, trong đó, đổi mới cơ chế quản lý giáo dục, phát triển đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục là khâu then chốt" và "Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng xây dựng đất nước, xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam" [29, tr.424].

Văn kiện Đại hội XII khẳng định, kế thừa quan điểm chỉ đạo của nhiệm kỳ trước, Đảng ta đưa ra đường lối đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo, phát triển nguồn nhân lực. Đồng thời, Đảng khẳng định: Giáo dục, đào tạo và khoa học, công nghệ là quốc sách hàng đầu; đầu tư cho giáo dục, đào tạo và khoa học, công nghệ là đầu tư cho phát triển. Phát triển giáo dục và đào tạo nhằm nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, gắn với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, với tiến bộ khoa học,

công nghệ, yêu cầu phát triển nguồn nhân lực và thị trường lao động. Chuyển mạnh quá trình giáo dục chủ yếu từ trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học; học đi đôi với hành, lý luận gắn với thực tiễn. Đây là tiêu điểm của sự phát triển, mang tính đột phá, khai mở con đường phát triển nguồn nhân lực Việt Nam trong thế kỷ XXI, khẳng định triết lý nhân sinh mới của nền giáo dục nước nhà “dạy người, dạy chữ, dạy nghề”.

Hệ thống giáo dục quốc dân Việt Nam bao gồm nhiều cấp học: Giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông, giáo dục dạy nghề, giáo dục cao đẳng, đại học... Các cấp học có mối quan hệ chặt chẽ với nhau và là một thể thống nhất trong hệ thống giáo dục, tạo nên dòng chảy liên tục có chủ đích cho quá trình phát triển của con người. Trong đó, giáo dục phổ thông có vị trí hết sức quan trọng, là chiếc cầu nối cơ bản, là cấp học mang tính nền tảng của hệ thống giáo dục quốc gia. Điều 27 trong Luật Giáo dục năm 2005 quy định: “mục tiêu của giáo dục phổ thông là giúp học sinh phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản, phát triển năng lực cá nhân, tính năng động sáng tạo, hình thành nhân cách con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa, xây dựng tư cách, trách nhiệm công dân, chuẩn bị cho học sinh tiếp tục học lên đi vào cuộc sống lao động, tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”. Vì vậy, trong chiến lược phát triển giáo dục phát triển nguồn nhân lực của quốc gia, nhiệm vụ trọng tâm hàng đầu là chăm lo đầu tư, phát triển cấp học phổ thông.

Nghiên cứu quá trình lãnh đạo công tác giáo dục phổ thông của Đảng cũng như ở Đảng bộ các địa phương là một việc làm cần thiết. Qua đó, làm rõ những chủ trương, đường lối của Đảng về phát triển giáo dục phổ thông cũng như việc vận dụng đường lối của Đảng vào thực tiễn tại địa phương. Từ đó, rút ra những kinh nghiệm trong quá trình lãnh đạo công tác giáo dục phổ thông của Đảng trong cả nước nói chung và ở các địa phương nói riêng.

Là một tỉnh đang trong quá trình đẩy mạnh CNH-HĐH nên phát triển giáo dục - đào tạo của tỉnh Cao Bằng nói chung và giáo dục phổ thông nói riêng là giải pháp then chốt để nâng cao năng suất lao động. Cùng với nhiệm vụ chung của cả nước, Đảng bộ tỉnh Cao Bằng xác định nhiệm vụ trọng tâm là: “Muốn phát triển kinh tế xã hội với tốc độ cao, đuổi kịp các tỉnh bạn và hội nhập quốc

tế thì Cao Bằng phải khai thác và sử dụng có hiệu quả nguồn nhân lực, trong đó nguồn nhân lực con người đóng vai trò quyết định”[26, tr.34-35]. Để thực hiện được nhiệm vụ đó thì cần có sự quan tâm, sát sao trong công tác chỉ đạo của Đảng bộ tỉnh Cao Bằng đối với sự nghiệp giáo dục phổ thông, đó là yếu tố quyết định để đưa giáo dục Cao Bằng phát triển.

Nghiên cứu sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Cao Bằng về công tác giáo dục phổ thông từ năm 2010 đến năm 2019 là việc cần thiết. Qua đó, khẳng định những kết quả, chỉ ra những hạn chế, bước đầu đúc kết những kinh nghiệm của thực tiễn phát triển giáo dục phổ thông của Đảng bộ tỉnh Cao Bằng từ năm 2010 đến năm 2019.

Xuất phát từ những lý do trên, tác giả lựa chọn vấn đề **“Đảng bộ tỉnh Cao Bằng lãnh đạo sự nghiệp giáo dục phổ thông từ năm 2010 đến năm 2019”** làm đề tài luận văn thạc sĩ, chuyên ngành Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Phát triển giáo dục - đào tạo nói chung và phát triển giáo dục phổ thông nói riêng là một trong những nhiệm vụ quan trọng, quyết định đến sự phát triển kinh tế - xã hội ở từng địa phương cũng như của cả nước. Đây là vấn đề nhận được sự quan tâm, nghiên cứu của nhiều nhà khoa học. Đã có nhiều công trình nghiên cứu về GD&ĐT nói chung và giáo dục phổ thông nói riêng ở nhiều góc độ khác nhau. Có thể chia thành các nhóm công trình theo các nội dung sau:

- Nhóm công trình nghiên cứu về giáo dục nói chung

“*35 năm phát triển giáo dục phổ thông*” của tác giả Võ Thuận Nho; “*Những bài nói và viết về giáo dục*” của tác giả Nguyễn Văn Huyền; “*Sơ thảo về giáo dục Việt Nam (1945 - 1990)*” của tác giả Phạm Minh Hạc; “*Phát triển Giáo dục - Phát triển con người phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa*” của tác giả Phạm Minh Hạc; “*Tri thức Việt Nam trong sự nghiệp đổi mới xây dựng đất nước*” của Nguyễn Tổng Bí thư Đỗ Mười; “*Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo Việt Nam*” của tác giả Bùi Mạnh Nhị; “*Phát triển giáo dục trong điều kiện kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế*” của tác giả Trần Quốc Toàn... Đây là những tác phẩm thể hiện quan điểm chung, nhận định